

Magna Mater-Cybele pentru două piane, un tribut adus înțelepciunii feminine primordiale, lucrare monolitică, sugerând regnul mineral în opoziție cu vibrația vieții, a scos în evidență, prin contrast, avantajele unui limbaj stilistic unitar. Distanța dintre cele două piane a contribuit la efectele sonore stereo și la sugestia unor spații mari.

Violetta Ștefănescu, Livia Teodorescu-Ciocănea

Sonatina buffa – Omagiu lui Charlie Chaplin pentru pian la patru mâini din 1986, o piesă de tinerețe a autoarei, dinamică, cu schimbări bruște, a sunat masiv, cu prea multă pedală; abundența informației cere contururi mai clare și eliminarea surplusului. Ansamblul, temperamental potrivit, mai poate încă beneficia de o mai mare diversificare a tușeurilor.

Dincolo de plăcerea de a auzi muzică românească a zilelor noastre excelent interpretată, întregul program al serii a dat naștere unei sumedenii de gânduri despre artă în general, despre predilecția pentru clasic sau romantic, despre detașare și fuziune, despre filonul baroc-romantism și multe altele.

Nu se poate încheia fără a omagia organizarea impecabilă a Festivalului datorată muzicologului dr. Mioara Bâscă, manager de proiect, pianistelor Steluța Radu și Viorica Rădoi, fondatoare ale Asociației Majura Christ și grupului de lucru alcătuit din pianistele Viorela Ciucur, Ana Maria Ciornei și muzicologul Benedicta Pavel.

Cronici de Lena VIERU CONTA

Un titlu inedit pe harta festivalurilor bucureștene: 3Sound Festival

Înțelegerea evoluției muzicii contemporane românești în context european este necesară pentru o semnificativă integrare culturală, iar Muzeul Municipiului București a susținut acest demers printr-un festival care s-a desfășurat pe parcursul a zece zile, în perioada 14 – 23 sept. 2018.

3Sound Festival a urmărit prezentarea muzicii unor importanți compozitori români și străini. Am pornit de la premise că fuziunea între muzica contemporană și spațiul “neconvențional” - muzeul, este vitală pentru cultura muzicală românească la nivel european și mondial. Am conceput acest eveniment ca pe un dialog cultural, o apropiere între trei instituții semnificative: Muzeul Municipiului București, Uniunea compozitorilor și muzicologilor și Uniunea interpreților din România. Au fost prezentate lucrări devenite repere clasice ale înnoirii de limbaj și stil ale contemporaneității. Publicului i s-a oferit oportunitatea de a-și lărgi orizontul cultural și de a pătrunde în acest spațiu muzical fiind stimulat suflul nou al muzicii contemporane prezentat în contextul muzeal ca o posibilă integrare istorică, o imagine a viitorului cultural.

Denumirea festivalului, **3Sound**, vine de la cele 3 tipologii de emisie sonora posibile, prin care se poate construi discursul muzical: vocea umană, instrumentele de suflat (acționate prin suflu și atingere) și instrumentele acționate doar prin atingere (instrumente cu clape, corzi și percuție). Enumerăm soliștii și ansamblurile participante, menționând și numele compozitorilor din programele acestora:

1. Soprana Arlinda Morava alături de **BUCHAREST LADIES CVINTET**, și Quintetul vocal **ASCENDIS**, condus de Dirijorul Eduart Dinu, cu lucrări de Christian Alexandru Petrescu, Tiberiu Brediceanu, George Enescu, Ciprian Porumbescu, Cesk Zadeja Tonin Arapi, Kico Kono (Albania).

2. Ansamblul **TRAIECT**, înființat și dirijat de Sorin Lerescu, format din Geanina Săveanu-Meragiu - vioară, Viorica Nagy - violoncel, Georgeta Radu - percuție, Alexandru Hanganu - flaut, Andrei Podlacha - pian, Răzvan Gachi - clarinet, Cătălin Bucerzan - trombon, cu lucrări de Sorin Lerescu, Liviu Dănceanu, Eve Duncan (Australia), George Balint, Filip Pavlov (Bulgaria), Octavian Nemescu, Joshua Chan (Hong Kong), Laura Ana Mânzat.

3. Compozitorul Catalin Crețu, într-un performance interactiv de traducere a gesturilor în sunet și imagine, prin medierea noilor tehnologii.

4. Duo-ul **a2nd** (a duo non divisi) alcătuit din flautiștii Ana Chifu (Orchestra Națională Radio din Atena) și Zacharias Tarpagkos (Opera Opera Națională din Atena), cu lucrări de Doina Rotaru, Diana Rotaru, Vassilis Kitsos, Adrian Enescu, Dinos Constantinidis, Antonis Rouvelas, Zesses Seglias.

5. **TRIO 3 SOUND**: Maria Chifu - fagot, Olga Podobinschi - pian și Mihaela Pletea - soprano, cu lucrări de Sorin Lerescu, Felicia Donceanu, Cătălin Ștefănescu, Jiri Pauer, Sérgio Assad, Răzvan Orbășteanu.

6. **BUCHAREST WINDS ENSEMBLE**: Amalia Iordache - flaut, Valentin Ghita - oboi, Flaviu Ludușan - clarinet, Dumitru Dumitrache - corn, cu piese semnate de Constantin Bobescu, Béla Bartók, Elmer Roderik, Ion Scărlătescu, Vasile Jianu.

7. **SEDUCANT** - grup sincretic de muzică, dans și proiecție, având la bază tradiția și avangarda, alcătuit din Maria Chifu - fagot, Olga Podobinschi - pian, Mihaela Pletea - soprană, cărora li s-au alăturat Emil Vișenescu - clarinet, Alexandra Poenaru și Lucian Martin - dans și coregrafie, cu lucrări de Enescu, M. Negrea, T. Brediceanu, Violeta Dinescu, Luciano Berio, Dumitru Capoianu, Lucian Zbarcea, Doina Rotaru.

8. proiecte interactive experimentale (*Into My GongSelf* și *Into the Gong Self* – la granița între muzică live, sculptură sonoră, performance, ritual și meditație, o provocare, pentru artiști și pentru public, de a experimenta *trans-realismul arhetipal*. Noua orientare estetică și spirituală, fondată de compozitoarea Mihaela Vosgian, își propune, pe de-o parte, o reiterare a funcțiilor primordiale ale artei – ritualică, cathartică, extatică și vindecătoare, iar pe de altă parte, să exprime o formă nouă a *trans-realului*, acea realitate transpersonală, rezultată din extinderea conștiinței, prin tehnici spirituale, inclusiv cele de visare lucidă în realizarea semnată de Mihaela Vosgian & Raluca Ghideanu - concept artistic, Liliana Iorgulescu - concept coregrafic și regizoral, Mihaela Vosgian, Armine Vosgian, Liliana Iorgulescu, Raluca Ghideanu – performer.

9. Ansamblul **SonoMania** - director artistic și dirijor Diana Rotaru, compus din Mihai Murariu - pian, Eugen-Bogdan Popa - violoncel, Raluca Stratulat - vioară, Mihai Pintenaru - clarinet, Valentin Ghiță - oboi, Serioja bocso - artist video, cu lucrări de Sigismund Toduță, Sebastian Androne, Tiberiu Olah, Adrian Pop, Mihai Murariu, Mihai Măniceanu, Doina Rotaru, Dan Dedi.

10. **RADU VÂLCU QUARTET** – unul dintre cei mai apreciați și premiați tineri chitariști români, împreună cu 5 muzicieni de excepție - Răzvan Florescu - percuție, Mihai Balabaș - vioară, Andrei Petrache - pian, Manaf Serghei - chitară și Maria Chifu - voce, într-un inedit concept World Music/Clasic/Jazz de îmbinare a elementelor folclorice latine, nord-africane și românești cu cele ale muzicii contemporane, toate într-o formă spectaculoasă și plină de culoare, cuprinzând lucrări de Emmanuel Séjourné, Mathias Duplessy și Zequinha de Abreu.

Maria CHIFU

O nouă provocare “marca” SonoMania

Aglomeratie de evenimente culturale în penultimul weekend bucureștean al lunii septembrie: la concurență cu mult promovatul concurs internațional **iMapp București 2018** din Piața Constituției și evoluția celebrei trupe pop **Hurts**, Festivalul **3sound** a propus pasionaților de muzică nouă un concert **DE BASM** în eleganta ambianță neogotică a Palatului Suțu.

A fost vorba despre cea de-a noua seară a întâlnirilor muzicale și multimedia **3sound**, cea din 22 septembrie, care s-a concretizat, pentru publicul deja familiarizat cu meandrele sonorităților contemporane, într-un alt nivel de provocare artistică. Cei șase membri ai ansamblului **SonoMania** – Raluca Stratulat (vioară), Valentin Ghiță (oboi), Mihai Pintenaru (clarinet), Eugen-Bogdan Popa (violoncel), Mihai Murariu (pian), alături de Diana Rotaru (pian, conducere muzicală) – și-au convins auditoriul că “poveștile” imaginate muzical de către Dan Dedi, Sabina Ulubeanu, Doina Rotaru, Vlad Răzvan Baci, Mihai Măniceanu, adăugate celor două scenarii sonore aparținând lui Mihai Murariu și Diane Rotaru, alcătuiesc un puzzle de gesturi componistice ce reflectă, în mare parte, diversitatea stilistică a orientărilor acestui veac.

Pe “poarta de intrare” deschisă de Dan Dedi cu acel preambul miniatural inspirat, intitulat ironic *Rondo alla Munchausen* (pentru oboi, clarinet, violoncel și pian) – un

personaj aluziv aflat la intersecția unor stileme pregnant conturate, au pătruns, succesiv, enunțurile contrastante aparținând lui Mihai Murariu – *apfelStrudel* (pentru clarinet, violoncel și pian), Sabina Ulubeanu – *Candy Crush 1852* (pentru clarinet, vioară, violoncel și pian), Doina Rotaru – *Legenda III* (primă audiție absolută, pentru oboi, clarinet, vioară, violoncel, pian), Vlad Răzvan Baci – *Pleasure Beast*, Diana Rotaru – *Verde* și Mihai Măniceanu – *Invitație la Vals* (ultimele trei fiind scrise pentru clarinet, vioară, violoncel și pian).

Cu minuțiozitatea-i caracteristică, pianistul și compozitorul Mihai Murariu a coordonat ansamblul în decursul celor mai multe demersuri creatoare (cu excepția pieselor Doinei și Diane Rotaru), investindu-le cu note interpretative distincte. Dacă piesa care-i poartă semnătura, sugestivul *apfelStrudel*, a primit amprenta unei mixturi de influențe stilistice – “cochetând” cu tipologia ritmică jazzistică dar și cu atonalismul, lucrarea Sabine Ulubeanu și

Raluca Stratulat, Diana Rotaru,
Mihai Pintenaru Eugen-Bogdan Popa

cea a lui Vlad Baci au pus în lumină nivelul performant, omogen, al tehnicii instrumentale stăpânite cu naturalețe de membrii ansamblului, perfect sincronizați pentru a reda, până la cele mai mici detalii, tensionarea continuă a jocului structural.

Plasată, cu inteligență, exact în mijlocul calupului repertorial, fascinanta *Legendă* a Doinei Rotaru (dedicată chiar oboistului Valentin Ghiță și colegului său, clarinetistul Mihai Pintenaru) a împlinit așteptările auditoriului dornic de a reintra în atmosfera acelei poetici inefabile absolut unice a autoarei. Sinuozitatea intersecției, dincolo de obișnuita curgere măsurabilă temporal, a traiectoriilor ritmico-timbrale definitorii pentru fiecare personaj instrumental în parte, a plasat fluxul muzical în zona unei adresări libere, profund spiritualizate, aproape imposibil de “cuantificat” de către spectatori în termenii obișnuitelor aplauze finale.

În cele din urmă, față de sensibilul *Verde* al Diane Rotaru, o lucrare “de stare” care a navigat suprealist printre “cioburi” ale diferitelor ethos-uri înlănțuite discursiv cu mult rafinament, finala *Invitație la Vals* a lui Mihai Măniceanu s-a situat mai aproape de “carnația” unui mileniu ce-și afișează ostentativ postmodernitatea, deconstruindu-și meticolos modelul inspirator pentru a lăsa loc unei metaabordări de factură introspectivă asupra generalizantului “Aici și Acum”. O încununare pe măsură a unei serii camerale girate de muzicieni de excepție, prin intermediul cărora sonoritățile contemporane sunt cele care transfigurează, simbolic, imaginea aceluiași univers scindat, pornit de mult timp în căutarea propriului Sine!

Loredana BALTAZAR